

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om besvärsnämnden för social trygghet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om besvärsnämnden för social trygghet ska ändras.

Enligt förslaget ska besvärsnämnden för social trygghet delas upp på två avdelningar, som leds av ordförandena med uppdraget som huvudsyssla. Det föreslås att färre ärenden än tidigare ska avgöras i en sammansättning med fem medlemmar. Ett nytt förfarande som föreslås bli infört är en sammansättning med en domare där en ordförande eller

vice ordförande för besvärsnämnden avgör enkla ärenden på föredragning. Besvärsnämndens notarier ska kunna vara föredragande i enkla besvärärenden. Målet med de föreslagna ändringarna är att göra behandlingstiderna kortare i besvärsnämnden för social trygghet och på så sätt förbättra rättskyddet för dem som söker ändring.

Lagen avses träda i kraft den 1 augusti 2008.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge och föreslagna ändringar	3
1.1. Inledning.....	3
1.2. Mängden besvärssärenden och behandlingstiderna för dem.....	4
1.3. Utveckling av besvärsnämndens interna procedurer.....	5
1.4. Sammansättningar när ärenden avgörs och administrativa arrangemang inom besvärsnämnden för social trygghet.....	7
1.5. Möjligheten att minska mängden ärenden som kommer till besvärsnämnden för behandling	9
2. Konsekvenser	10
3. Beredningen av propositionen	10
DETALJMOTIVERING.....	11
1. Lagförslag.....	11
2. Ikraftträdande.....	12
3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	12
LAGFÖRSLAG	13
om ändring av lagen om besvärsnämnden för social trygghet.....	13
BILAGA.....	15
PARALLELLTEXT	15
om ändring av lagen om besvärsnämnden för social trygghet.....	15

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Inledning

Besvärsnämnden för social trygghet är ett lagfäst besvärsorgan som har karaktären av en nämnd och som verkar inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. I lagen om besvärsnämnden för social trygghet (1299/2006) föreskrivs om besvärsnämndens verksamhet. Nämnden är första besvärinstans i största delen av de beslut av Folkpensionsanstalten där ändring får sökas genom besvär. Ändring i nämndens beslut får sökas genom besvär hos försäkringsdomstolen.

Lagen om besvärsnämnden för social trygghet baserar sig på förslag från kommittén för ändringssökande i beslut om social trygghet (KB 2001:9). Kommittén har granskat systemet med ändringssökande i ärenden som gäller utkomstskydd som en helhet omfattande de olika faserna av ändringssökandet. Redan i kommittéuppdraget framhölls det att det är motiverat att bibehålla modellen med nämnder eftersom det kommer in så många besvär angående utkomstskydd och en nämnd kan tillgodose behovet av särskild kompetens. Kommittén ansåg att det finns flera fördelar med att slå samman prövningsnämnden och socialförsäkringsnämnderna vid Folkpensionsanstaltens kretscentraler till en nationell besvärsnämnd. Praxis vid avgörande av besvär och förfarandena vid behandling av ärenden skulle vara enhetliga. Besvärsnämnden föreslogs vara första besvärinstans i fråga om beslut av Folkpensionsanstalten, och den domstol som behandlar ärenden som gäller utkomstskydd, dvs. försäkringsdomstolen, föreslogs vara andra besvärinstans.

Prövningsnämnden har tidigare varit besvärinstans i ärenden som gäller social

trygghet. Vid ingången av 2007 ändrades dess organisation och namn till besvärsnämnden för social trygghet. Behovet av ändringar framgår av regeringens proposition med förslag till lag om besvärsnämnden för social trygghet och till vissa lagar som har samband med den (RP 167/2006 rd). Nämndens uppgifter utökades genom att de fem upplösta socialförsäkringsnämndernas uppgifter överfördes på den vid ingången av 2007. Dessutom fick besvärsnämnden för social trygghet rätt att avgöra ansökningar om undanröjande av beslut av Folkpensionsanstalten.

I samband med omorganiseringen gjordes inget åt det processuella förfarandet för behandling av Folkpensionsanstaltens beslut. I lagen finns det fortfarande ett system med självrättelse. Om någon är missnöjd med ett beslut av Folkpensionsanstalten, styrs hans eller hennes besvärsskrift via Folkpensionsanstalten till besvärinstansen för behandling. Besvär över beslut som fattats i besvärsnämnden för social trygghet styrs också via Folkpensionsanstalten. På detta sätt kan man försäkra sig om att personen i fråga så snabbt som möjligt får rätt beslut om en förmån som han eller hon har rätt till enligt lag. Detta system kompletteras av en bestämmelse i förmånslagarna (t.ex. 82 § i folkpensionslagen) där det anges att Folkpensionsanstalten alltid kan pröva ett ärende som gäller beviljande av en förvägrad förmån eller utökande av en redan beviljad förmån på nytt, om nya upplysningar framkommer i ärendet. Folkpensionsanstalten kan då utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Detsamma gäller besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen.

Vid omorganiseringen preciserades bestämmelserna om mandattiden för besvär-

nämnden för social trygghet, och den förlängdes från fyra till fem år. Mandattiden är nu enhetlig med mandattiden för övriga nämnder inom socialförsäkringssystemet. Den nuvarande besvärsnämndens mandatperiod sträcker sig till den 31 december 2008.

1.2. Mängden besvärssärenden och behandlingstiderna för dem

I besvärsnämnden för social trygghet behandlas besvärssärenden med stöd av följande lagar: folkpensionslagen (347/1956), sjukförsäkringslagen (1224/2004), familjepensionslagen (38/1969), lagen om vårdbidrag för barn (444/1969), lagen om handikappbidrag (124/1988), lagen om bostadsbidrag (408/1975), lagen om frontmannapension (119/1977), lagen om betalning av fronttilllägg utomlands (988/1988), lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978), lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), barnbidragslagen (796/1992), lagen om moderskapsunderstöd (477/1993), militärunderstödslagen (781/1993), lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993), lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) och lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa (39/2005). Av de nämnda lagarna ändrades folkpensionslagstiftningen vid ingången av 2008.

Mängden besvärssärenden som gäller social trygghet har ökat under 2000-talet. I synnerhet antalet besvär som gäller sjukpension, handikappförmåner och allmänt bostadsbidrag har ökat. År 2006 kom det in ca 14 000 besvärsskrifter till besvärsnämnden. I och med upplösningen av socialförsäkringsnämnderna och överföringen av ansökningar om undanröjande av beslut av Folkpensionsanstalten ökade antalet besvär som kom till besvärsnämnden för social trygghet till ca 21 500 ärenden 2007. Dessutom överfördes 3 200 besvär som icke slutbehandlade ärenden från socialförsäkringsnämnderna till besvärsnämnden för social trygghet. Således

kom det sammanlagt ca 24 700 ärenden till besvärsnämnden för avgörande 2007.

Man har förberett sig för ökningen av ärenden som ska avgöras genom att 2007 inrätta 11 nya föredragandetjänster vid besvärsnämnden för social trygghet. Dessutom anställde man ny kontorspersonal, så nämndens personalresurser ökade med 15 årsverken sammanlagt. Samtidigt ändrades besvärsnämndens organisation för att den skulle fungera bättre, och antalet sektioner som behandlar besvär ökades från fyra till sex. En vice ordförande med uppdraget som huvudsyssla utsågs också för nämnden. En del av ärendena kan behandlas i sektioner med tre medlemmar. På detta sätt har man försökt göra behandlingen av besvärssärenden snabbare.

Besvärsnämnden för social trygghet är självständig i sitt beslutsfattande. Med detta avses att besvärsnämnden är självständig när den avgör förmåns- och förvaltningsärenden som den enligt lag ska fatta beslut i. I fråga om statsfinanserna, dvs. budgeten, är besvärsnämnden inget självständigt räkenskapsverk. Enligt bestämmelserna om statsbudgeten liksom även enligt bestämmelserna om verkställigheten av budgeten i 11 § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) kan ministeriet fastställa sådana resultatmål för besvärsnämnden där man gemensamt kommer överens om målen för nämndens verksamhet inom ramen för de resurser som finns. Besvärsnämnden är skyldig att upprätta en verksamhetsberättelse över sin verksamhet, och nämndens bokslut rapporteras som en del av det bokslut som social- och hälsovårdsministeriet upprättar i egenskap av räkenskapsverk. Nämnden ansvarar för de medel den har blivit tilldelad. Enligt 66 i § i förordningen om statsbudgeten ska ministeriet dessutom varje år ge ett ställningstagande till verksamhetsberättelsen när det gäller nämndens verksamhet. Besvärsnämnden ska organisera sin verksamhet internt på ett sätt som gör det möjligt att nå de mål som man enats om i resultatavtalet. Nämnden kan dock inte själv t.ex. inrätta nya permanenta tjänster eftersom inrättandet av tjänster faller under social- och hälsovårdsministeriets behörighet. Besvärsnämnden ansvarar för att de resurser den har blivit tilldelad används på ett

lämpligt sätt. Systemet gör det dock möjligt för nämnden att rapportera till ministeriet om svårigheter i verksamheten även vid andra tidpunkter än vid resultatförhandlingarna. Ministeriets uppgift är att övervaka att statens medel används på ett ändamålsenligt sätt.

Social- och hälsovårdsministeriet ingår resultatavtal med besvärsnämnden för social trygghet. I avtalet sätter man varje år resultatmål i fråga om behandlingstiden för besvärssärenden. Den genomsnittliga tiden för behandling av besvär i nämnden var 13 månader 2007. Året innan var den 11 månader.

Besvärsnämndens nuvarande behandlingstid på 13 månader i genomsnitt är inte skäligen med tanke på medborgarnas rättsskydd. Därför har social- och hälsovårdsministeriet i resultatavtalsförhandlingarna med besvärsnämnden för perioden 2008—2011 fäst särskild vikt vid att behandlingstiderna för besvär bör förkortas och nämndens arbetsmetoder utvecklas. Enligt resultatavtalet för 2008 är målet en genomsnittlig behandlingstid på 11 månader. I slutet av resultatavtalsperioden 2011 bör behandlingstiden vara sex månader i genomsnitt. Social- och hälsovårdsministeriet kontrollerar regelbundet, fyra gånger om året, hur dessa resultatmål nås.

Av 21 § 1 mom. i Finlands grundlag framgår det att var och en har rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag. Grundlagen ställer krav på det förfarande som tillämpas vid behandling av rättskipningsärenden som gäller utkomstskydd liksom även andra förvaltningsmål. Ett av de viktigaste kraven är att ärendena avgörs utan dröjsmål vid domstol eller oberoende rättskipningsorgan. Inom den lagfästa sociala tryggheten framträder den brådskan som råder i praktiken, eftersom dessa ärenden handlar om att trygga människors grundläggande försörjning i enlighet med 19 § 2 mom. i grundlagen. En fördröjd behandling av besvär kan utgöra ett problem med tanke på de villkor i fråga om en skälig behandlingstid som anges i artikel 6 i den europeiska människorättskonventionen och i 21 § i grundlagen. I dessa ärenden som handlar om att trygga den grundläggande försörjningen är det särskilt

viktigt med tanke på individens rättsskydd att domstolarna är snabba i sin verksamhet.

Frågan om längden på besvärstiderna i ärenden som besvärsnämnden för social trygghet behandlar har kommit upp också i riksdagens skriftliga spörsmål och i ställningstaganden från riksdagens justitieombudsman och justitiekanslern i statsrådet. Folkpensionsanstaltens fullmäktige har också lagt fram ett förslag för social- och hälsovårdsministeriet om utveckling av verksamheten vid besvärsnämnden för social trygghet. Vid behandlingen av regeringens proposition med förslag till lag om besvärsnämnden för social trygghet och till vissa lagar som har samband med den (RP 167/2006 rd) framhöll även riksdagens social- och hälsovårdsutskott i sitt betänkande (ShUB 34/2006 rd) att man måste följa att den nya mekanismen fungerar som den ska och omedelbart vidta åtgärder om handläggningstiderna inte blir kortare som regeringen förväntar sig i propositionen. I regeringsprogrammet förutsätts det likaså att systemet för den sociala tryggheten blir tydligare.

1.3. Utveckling av besvärsnämndens interna procedurer

Samtidigt med beredningen av denna proposition har social- och hälsovårdsministeriet tillsammans med besvärsnämnden för social trygghet i anslutning till resultatavtalet strävat efter att utforma god praxis och kartlagt olika sätt att förkorta behandlingstiderna genom en utveckling av besvärsnämndens interna procedurer. Det är motiverat att försöka göra behandlingen av ärenden snabbare med hjälp av besvärsnämndens interna procedurer på det sätt som nämnden beslutar i sin arbetsordning. Försäkringsdomstolen och de största förvaltningsdomstolarna har t.ex. olika procedurer för att göra behandlingen effektivare.

Vid social- och hälsovårdsministeriet är man medveten om att besvärsnämnden behöver mer resurser. När förmånslagarna har ändrats har man inte alltid i tillräckligt hög grad beaktat hur lagändringarna kommer att

påverka mängden besvärsskrifter. Därför har besvärsnämnden i rambeslutet av den 13 mars 2008 för åren 2009—2011 fått 300 000 euro för varje år för att kunna anställa mer personal så att nämnden ska klara av anhopningen av arbete och kunna förkorta behandlingstiderna. Dessutom har det i den andra tilläggsbudgeten anvisats 150 000 euro för i år som ska användas till att lätta på den hårda belastningen på besvärsnämnden. Det är meningen att de pengarna ska bli tillgängliga den 1 juli 2008.

Inom besvärssystemet handlar det om hur trovärdiga och tillförlitliga den första besvärinstansens beslut är. Detta förtroende kan man inte bygga upp enbart med att utveckla besvärssystemet. I lagen har ett system med självrättelse kopplats till besvärssystemet till följd av karaktären hos rätten att få den grundläggande försörjningen tryggad. Detta innebär att besvärshandlingarna kommer till besvärsnämnden först efter det att en besvärsskrift har lämnats in till en av Folkpensionsanstaltens byråer och Folkpensionsanstalten har undersökt förutsättningarna för självrättelse. Folkpensionsanstalten ska rätta sitt beslut, om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i besvären. Om Folkpensionsanstalten inte godkänner alla yrkanden i besvärsskriften, ska den sända besvärsskriften, sitt eget utlåtande och handlingar som har anknytning till besvärshandlingarna till besvärsnämnden. Samtidigt ska Folkpensionsanstalten också sända sitt utlåtande till ändringsökanden för kännedom.

När denna proposition bereddes bad social- och hälsovårdsministeriet Folkpensionsanstalten lämna en utredning om sin besvärsexpraxis. Enligt utredningen har antalet självrättelsebeslut som Folkpensionsanstalten meddelat inte statistikförts enligt förmån, och därför finns uppgifter om antalet självrättelser inte att tillgå i fråga om alla förmåner. Antalet självrättelsebeslut per förmån är dock mindre än en procent av alla avgjorda ansökningar. År 2007 avgjordes exempelvis totalt ca 378 000 ärenden som gällde allmänt bostadsbidrag, och 2 560 självrättelsebeslut meddelades. Totalt avgjordes ca 111 000 ärenden som gällde handikappförmåner (vårdbidrag för barn, handikappbidrag, vårdbidrag för pensionstagare och kostersätt-

ning), och av dessa var 558 självrättelser. Folkpensionsanstalten har inte fört någon närmare statistik över orsakerna till självrättelse.

I de förfaranden som besvärsnämnderna tillämpat har det framkommit sådant som förlänger behandlingen av besvären. Här har förvaltningsprocesslagen (586/1996) inverkat. Den gäller också besvärsnämnden för social trygghet och dess föregångare prövningsnämnden. I grundlagen finns det bestämmelser om principerna för god förvaltning, och syftet med förvaltningsprocesslagen är att garantera denna goda förvaltning. En bokstavlig tillämpning av lagen kan emellertid leda till att behandlingen drar ut på tiden. Förvaltningsprocesslagen är dock sekundär i förhållande till förmånslagarna.

De förmåner som Folkpensionsanstalten beviljar ska sökas genom en personlig ansökan. De uppgifter som ska lämnas i ansökan framgår av förmånslagstiftningen, och personalen på Folkpensionsanstaltens byråer hjälper kunderna med ansökan vid behov.

Det finns inga entydiga statistiska uppgifter om förfarandet att höra motparten i första instans och besvärinstanserna.

Riksdagens justitieombudsman har i sitt avgörande av ett klagomål om den långa behandlingstiden i besvärinstanserna (1400/4/04) dock konstaterat att parternas rätt att lämna kompletterande uppgifter under processens gång är ett processuellt särdrag som hör samman med socialförsäkringen. Att motparten hörs är givetvis också en viktig garanti för rättssäkerheten. Justitieombudsmannen påpekar emellertid att man också måste beakta att kompletterande uppgifter som saknar relevans för ärendet eller som är en upprepning av tidigare lämnade uppgifter inte medför någon skyldighet att höra motparten.

Riksdagens justitieombudsman har också tagit ställning till motiveringen av beslut, i avgörande 2019/4/05. När man i besvärinstanserna kommer fram till samma uppfattning i fråga om motiveringen som i den föregående instansens avgörande och det inte har lagts fram någon ny utredning i ärendet vars betydelse bör bedömas i beslutet, går det enligt justitieombudsmannens uppfattning att hänvisa till första instansens motivering.

1.4. Sammansättningar när ärenden avgörs och administrativa arrangemang inom besvärsnämnden för social trygghet

Vid beredningen av lagen om besvärsnämnden för social trygghet fäste man inte tillräcklig vikt vid att de ärenden som ska behandlas i besvärsnämnden varierar till innehållet. Därför vore det ändamålsenligt om ärendenas varierande natur kunde beaktas bättre i nämndens verksamhet.

I princip kunde bestämmelserna om ärenden som ska behandlas i sektioner ses över också genom ändringar av arbetsordningen för besvärsnämnden. För att verksamheten i besvärsnämnden ska vara tydlig för medborgarna, anges det i lagen i vilka sammansättningar nämnden avgör besvär som gäller rätten till sociala trygghetsförmåner. Av denna anledning föreslås det att sektionernas sammansättningar när ärenden avgörs ska ses över på lagnivå.

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden (GrUU 4/1982 rd och GrUU 2/2006 rd) ansett att rättssäkerheten i regel kräver att fullföljdsdomstolarna är kollegiala. En sammansättning med fler ledamöter borgar sannolikt för en allsidigare bedömning och ökar därmed rättssäkerheten. Grundlagsutskottet har ansett att det ur rättssäkerhetsperspektiv sett också är viktigt att ärendena behandlas utan dröjsmål. Förutsatt att behandlingen fortfarande sker på behörigt sätt kan en lättare domför sammansättning göra det möjligt att på ett förnuftigt sätt fördela domstolsresurserna mellan krävande och mindre krävande ärenden. Det bidrar till att snabba upp domstolarnas arbete och därmed till att ärendena blir behandlade utan dröjsmål i enlighet med grundlagens krav.

Besvärsnämnden för social trygghet är uppdelad på sex sektioner. Dessutom behandlas administrativa ärenden i förvaltningssektionen, som kan hänskjuta ett ärende till ordföranden med uppdraget som huvudsyssla.

För att besvärsnämndens administration ska bli effektivare föreslås det att nämnden delas upp på två avdelningar, av vilka den ena leds av ordföranden med uppdraget som huvudsyssla och den andra av vice ordföranden

med uppdraget som huvudsyssla.

Arbetsordningen för besvärsnämnden avses innehålla bestämmelser om avdelningarnas uppgifter. Ett mål med uppdelningen på avdelningar är att öka möjligheterna för besvärsnämnden att organisera sitt arbete på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. På så sätt fördelas också uppgifterna inom personaladministrationen jämnare mellan ordförandena. Likadana ärenden kan delas upp enligt avdelning. Om ärendena delas upp i kategorier, kan en avdelning specialisera sig på de kategorier av ärenden som behandlas på den avdelningen. Härigenom blir behandlingen av ärenden effektivare och avgörandena bättre. Förvaltningssektionens möjlighet att delegera ärenden föreslås bli utvidgad på så sätt att sektionen kan hänskjuta ett ärende också till vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla. Nedan föreslås dessutom att vissa ärenden ska kunna avgöras på föredragning i en sammansättning med en domare.

I 9 § i lagen om besvärsnämnden för social trygghet föreskrivs om de ärenden som ska avgöras i en sektion med fem medlemmar. Sådana ärenden är enligt den gällande lagen invaliditetspension eller vårdbidrag för pensionstagare enligt folkpensionslagen, vårdbidrag för barn, handikappbidrag, särskilt stöd till invandrare, en dagpenningförmån enligt sjukförsäkringslagen, rehabiliteringspenning, yrkesinriktad rehabilitering eller medicinsk rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt ersättning för företagshälsovård eller ersättning för semesterkostnader enligt sjukförsäkringslagen liksom även huruvida någon omfattas av bostättningsbaserad social trygghet enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bostättningsbaserad social trygghet. Andra ärenden än de ovan nämnda behandlas i en sektion med tre medlemmar.

I denna proposition föreslås en inskränkning av antalet ärenden som ska avgöras i en sektion med fem medlemmar och en överföring av ärenden till en administrativt sett lättare sektion med tre medlemmar. Samtidigt föreslås hänvisningarna till den reviderade folkpensions- och handikappförmånslagstiftningen bli uppdaterade. Efter lagändringen ska en sektion med fem medlemmar endast

avgöra rätten till en ovan nämnd förmån eller rehabilitering och huruvida någon omfattas av bosättningsbaserad social trygghet. Av dagpenningförmånerna enligt sjukförsäkringslagen är det bara rätten till sjukdagpenning och till partiell sjukdagpenning som enligt förslaget ska behandlas i en sektion med fem medlemmar. I fråga om handikappförmåner ska en sektion med fem medlemmar också avgöra nivån på förmånen. Ärenden som gäller undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut av Folkpensionsanstalten och återkrav av en förmån ska dock fortfarande avgöras i en sektion med fem medlemmar, om det är fråga om ett sådant ärende där en sektion med fem medlemmar har behörighet.

I 9 § 2 mom. säkerställs det dessutom att ett ärende kan avgöras i en sammansättning med fem medlemmar om det är av särskilt stor betydelse för sökandens försörjning eller tillämpningen av lag.

I 10 § i lagen om besvärsnämnden för social trygghet föreskrivs om en sektion med tre medlemmar. Där avgörs de ärenden som inte enligt en särskild bestämmelse ska avgöras i en sektion med fem medlemmar. Detta innebär att också de ärenden som gäller förmåner som ska behandlas i en sammansättning med fem medlemmar ska behandlas i en sammansättning med tre medlemmar när det gäller förmånernas belopp och utbetalning. Likaså ska man enligt förslaget fortfarande behandla ansökningar om undanröjande av beslut i en sammansättning med tre medlemmar, när beslutet gäller ett ärende där en sektion med tre medlemmar är behörig.

Enligt den gällande lagen avgörs alla rättsskipningsärenden i besvärsnämnden för social trygghet i en sektion med antingen fem eller tre medlemmar. Under beredningen har det framkommit ett behov av ett administrativt sett lättare förfarande för ärenden där ingen prövning alls eller nästan ingen prövning ingår. Sådana ärenden är de så kallade taxebesluten enligt sjukförsäkringslagen. I sjukförsäkringslagen föreskrivs det entydigt om de ersättningsandelar som betalas för läkar- och tandläkararvoden och för undersökning och vård som har föreskrivits av läkare och tandläkare. I propositionen föreslås att sådana ärenden ska avgöras av ordföranden med uppdraget som huvudsyssla, vice ordfö-

randen med uppdraget som huvudsyssla eller en vice ordförande med uppdraget som bisyssla på föredragning i en sammansättning med en domare. Det anförs relativt få besvär över taxebeslut, men en ändamålsenlig modell även för hur dessa ärenden ska avgöras gör det lättare att strömlinjeforma besvärsnämndens arbete.

Likaså föreslås det att ärenden där det handlar om att lämna besvär som anförts för sent utan prövning och om besvär som förfaller på grund av att de återtas ska avgöras i en sammansättning med en domare. År 2007 lämnades 590 besvärärenden utan prövning på grund av att besvärsskrifterna kommit för sent, och i 182 besvärärenden förföll besvaren på grund av att de återtagits. I lagen föreslås dock också bestämmelser om möjligheten att vid behov behandla ett ärende i en sammansättning med tre medlemmar.

Enligt 7 § ska föredragandena ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst. I propositionen föreslås det att en notarie i besvärsnämnden också ska kunna vara föredragande, förutsatt att han eller hon har för uppgiften lämplig högskoleexamen. I förvaltningsdomstolarna föredras en avsevärd del av ärendena av notarier. Enligt 10 § i lagen om förvaltningsdomstolarna (430/1999) är förvaltningsrättssekreterare och notarier föredragande vid förvaltningsdomstolarna. Behörighetsvillkor för tjänsterna som notarie vid förvaltningsdomstolarna är lämplig högskoleexamen. Det finns inga särskilda behörighetsvillkor för en uppgift som notarie i besvärsnämnden för social trygghet, utan man kan välja en person som är lämplig för uppgiften.

Närmare bestämmelser om notariernas föredragningsuppgifter och om villkoren för att de ska kunna vara föredragande bör enligt förslaget ingå i arbetsordningen för besvärsnämnden. Ett syfte med den föreslagna ändringen är att notarierna ska kunna föredra ärenden som enligt bestämmelserna ska avgöras av en ordförande. Dessa ärenden ska inte omfatta någon prövning och avgörandena ska ske mycket schablonmässigt. Det föreslås ändå inga bestämmelser i lag om de ärenden som notarierna ska föredra, utan det är meningen att besvärsnämnden ska föreskriva närmare om dem i sin arbetsordning.

Ledningen för besvärsnämnden för social trygghet ska kunna ge uppdraget att vara fördragande till en notarie som uppfyller villkoren för ett sådant uppdrag.

1.5. Möjligheten att minska mängden ärenden som kommer till besvärsnämnden för behandling

Social- och hälsovårdsministeriet strävade vid beredningen av denna proposition efter att utreda om det med tanke på den stora mängd besvär som kommer till besvärsnämnden vore ändamålsenligt om besvären i vissa ärenden inte gick till besvärsnämnden för social trygghet. I kommittén för ändringsökande i beslut om social trygghet (KB 2001:9) hade man som linje att det för att besvärssystemet ska vara tydligt också är av betydelse att besvär i fråga om beslut av samma organ, t.ex. Folkpensionsanstalten, inte sprids ut på flera olika besvärssystem. Kommittén ansåg att det inte är ändamålsenligt att styra besvären i enskilda ärendekategorier där ärendena är få till antalet till ett besvärssystem som avviker från ändringssökandet i andra liknande ärenden. Rätten till sjukpension enligt 3 kap. 12 § i folkpensionslagen (568/2007) är emellertid ett ärende som kan vara anhängigt för samma person också i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden.

Besvärsnämnden för social trygghet får varje år in ca 2 800 besvärärenden som gäller sjukpension. Siffran har legat på ungefär samma nivå under de senaste åren, med undantag för 2004 då det kom in 3 366 besvärsskrifter. I slutet av 2007 var sammanlagt 4 062 besvär som gällde sjukpension anhängiga i besvärsnämnden.

Enligt utredningen fick Folkpensionsanstalten ca 22 000 nya ansökningar om sjukpension och ca 12 000 ansökningar om fortsatt rehabiliteringsstöd 2007. I ca 1 800 av dessa fall gick Folkpensionsanstalten och arbetspensionsanstalten in för ett gemensamt förhandlingsförfarande till följd av förhandsanmälningsförfarandet. Med detta har man strävat efter att garantera att en person får ett enhetligt avgörande i fråga om sitt totala pensionsskydd. Förhandsanmälnings- och

förhandlingsförfarandet bygger på ett förslag från en arbetsgrupp som blev klart 1980 vid social- och hälsovårdsministeriet. Till följd av förhandlingsförfarandet avvek Folkpensionsanstaltens och arbetspensionsanstaltens avgöranden från varandra bara i ungefär fem procent (52 st.) av de fall där man förhandlat. Modellen med ett förhandsanmälnings- och förhandlingsförfarande fungerar i huvudsak väl. I många fall är ett avvikande avgörande motiverat och övervägt, eftersom definitionerna av arbetsförmåga i de olika arbetspensionslagarna och i folkpensionslagen avviker från varandra i någon mån.

Förhandlingsförfarandet gäller inte fall där ingen arbetspension har tjänats in över huvud taget eller där arbetspensionen uppgår till minst ca 1 100 euro i månaden. De sistnämnda fallen avgörs enbart inom arbetspensionssystemet.

Ett syfte med att överföra ändringssökandet till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden också i ärenden som gäller rätt till sjukpension enligt folkpensionslagen är att ändringssökandet i fråga om en och samma människas invalid- och sjukpension skulle bli enhetligare och effektivare.

Detta förfarande föreslås ändå inte frånta Folkpensionsanstalten rätten att fortfarande avgöra ärenden som gäller rätt till sjukpension enligt folkpensionslagen. Ändringssökandet i fråga om invalid- och sjukpensioner skulle bli enhetligare på samma sätt som vid försäkringsdomstolen, och lösningen skulle garantera ett samtidigt och snabbt avgörande av en persons totala pensionsskydd.

Enligt de utlåtanden som kom in i samband med utredningen kan detta förfarande inte införas enligt någon snabb tidtabell. Därför har social- och hälsovårdsministeriet för avsikt att utreda om man i denna fråga senare kan komma fram till en minskning av de ärenden som ska behandlas i besvärsnämnden för social trygghet. Besvärsnämnden får fortfarande ca 20 000 ärenden att behandla varje år. Enligt nämndens nuvarande statistik över avgöranden klarar den av att avgöra ca 17 000 ärenden per år. Med tanke på besvärsnämndens verksamhet betyder detta att man grundligt måste överväga hur mängden besvärsskrifter som kommer till nämnden kan fås att minska.

På grund av det som sagts ovan föreslår regeringen att man i detta skede försöker förkorta behandlingstiderna i besvärsnämnden genom att göra behandlingen lättare och snabbare.

2. Konsekvenser

Propositionen har inga väsentliga ekonomiska konsekvenser.

Med hjälp av lagändringarna tillsammans med besvärsnämndens interna åtgärder och ökade resurser strävar man efter att kunna förkorta den genomsnittliga tiden för behandling av besvär redan i år. För att det ska lyckas måste nämnden vidta de föreslagna åtgärderna för att göra behandlingen av ärenden lättare. Dessutom måste nämndens resurser omfördelas. Målet är att behandlingstiderna av besvär i besvärsnämnden stegvis ska för-

kortas till följd av åtgärderna så att den genomsnittliga behandlingstiden är ungefär sex månader 2011.

Propositionen är avsedd att förbättra ändringssökandenas rättsskydd genom att tiderna för behandling av besvär i besvärsnämnden för social trygghet blir kortare.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har man hört Folkpensionsanstalten, besvärsnämnden för social trygghet, besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, justitieministeriet, försäkringsdomstolen, Pensionsskyddscentralen, Työeläkevakuuttajat TELA—Arbetspensionsförsäkrarna TELA ry och arbetslivets parter.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

4 §. *Uppgifterna för ordförandena med uppdraget som huvudsyssla och hur de utnämns.* Det föreslås att 2 mom. i fråga om vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla får en hänvisning till 8 § 1 mom., som enligt förslaget ska innehålla bestämmelser om besvärsnämndens avdelningar. Eftersom de uppgifter som hör till ordföranden med uppdraget som huvudsyssla och till vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla anges närmare i arbetsordningen, föreslås också de bestämmelser som har samband med ledningen av avdelningarna ingå där.

7 §. *Föredragande.* Enligt förslaget ska 2 mom. kompletteras på så sätt att också notarierna i besvärsnämnden kan vara föredragande, om de har en högskoleexamen som är lämplig för uppgiften. Bestämmelser om notariernas föredragningsuppgifter och om villkoren för att de ska kunna vara föredragande föreslås ingå i arbetsordningen för besvärsnämnden. En lämplig högskoleexamen kan vara en yrkeshögskoleexamen (t.ex. sjukskötare och i fortsättningen även rättstradenom) eller någon annan lägre högskoleexamen (t.ex. farmaceut).

8 §. *Besvärsnämndens avdelningar och sektioner.* I paragrafen föreslås ett nytt 1 mom. med bestämmelser om besvärsnämndens uppdelning på två avdelningar. Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla och vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla ska enligt förslaget leda var sin avdelning och svara för deras resultat. Arbetsordningen för besvärsnämnden avses innehålla närmare bestämmelser om avdelningarnas uppgifter. Enligt 2 mom. ska det bli möjligt för förvaltningssektionen att hänskjuta ärenden inte bara till ordföranden med uppdraget som huvudsyssla utan också till vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla. I 2 mom. föreslås det att en sammansättning med en domare ska fogas till besvärsnämndens olika sammansättningar vid avgörande av ärenden.

9 §. *Sektion med fem medlemmar.* I 1 mom. räknas de ärenden upp som ska behandlas i en sektion med fem medlemmar. Sådana ärenden är invaliditetspension enligt folkpensionslagen, handikappförmåner, särskilt stöd till invandrare, en dagpenningförmån enligt sjukförsäkringslagen samt rehabiliteringspenning, yrkesinriktad rehabilitering eller medicinsk rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner liksom även huruvida någon omfattas av bösättningsbaserad social trygghet. I denna förteckning föreslås en sådan inskränkning att en sektion med fem medlemmar ska avgöra ett ärende bara när det handlar om den försäkrades rätt till förmånen eller rehabiliteringen i fråga. Av dagpenningförmånerna enligt sjukförsäkringslagen är det bara rätten till sjukdagpenning och till partiell sjukdagpenning som ska avgöras i en sammansättning med fem medlemmar. I fråga om handikappförmåner ska en sektion med fem medlemmar avgöra ärendet också när det gäller nivån på handikappförmånen. I 1 mom. ska det enligt förslaget införas en ny 8 punkt där det anges att ansökningar om undanröjande av beslut om förmåner som nämns i 1—7 punkten och ärenden som gäller återkrav av sådana förmåner fortfarande ska behandlas i en sektion med fem medlemmar. Hänvisningarna i 1 mom. ska korrigeras till att gälla den nya folkpensionslagen och den nya lagen om handikappbidrag. Andra ärenden än de som nämns i 9 § 1 mom. ska avgöras i en sektion med tre medlemmar eller enligt den nya 10 a § som föreslås nedan.

10 a §. *Ärenden som ska avgöras av en ordförande.* I lagen föreslås en ny 10 a § som anger vilka ärenden som besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla, vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller en vice ordförande med uppdraget som bisyssla ensam ska avgöra på föredragning. I avgörandet av dessa ärenden ingår ingen prövning över huvud taget. Ärendena kan gälla ersättning för läkar- och tand-

läkararvoden och ersättning för undersökning och vård som har föreskrivits av läkare och tandläkare, när besvären enbart gäller beloppet av ersättningen. I 3 kap. 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen föreskrivs om ersättning för läkar- och tandläkararvoden och om ersättning för undersökning och vård som har föreskrivits av läkare och tandläkare. Likaså föreslås det att ärenden där det handlar om att återta besvär och att lämna besvär som anförts för sent utan prövning ska avgöras i en sammansättning med en domare.

I 2 mom. föreskrivs om möjligheten att vid behov behandla ett ärende som avses i 1 mom. i en sammansättning med tre medlemmar.

11 §. Förstärkt sektion. Paragrafens lydelse har inte varit entydig i fråga om vilka av ordförandena som kan förordna att ett ärende av principiell natur ska behandlas i en förstärkt sektion. Det föreslås en sådan precisering av lydelsen att ordföranden med uppdraget som huvudsyssla, vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller en sektion alla ska kunna förordna att ett ärende ska behandlas i en förstärkt sektion för att säkerställa en enhetlig tolkning. En ordförande med uppdraget som bisyssla ska således inte ensam ha denna behörighet utan endast tillsammans med sin sektion. Det föreslås också en sådan precisering av lydelsen i fråga om den förstärkta sektionens sammansättning att den förstärkta sektionen består av besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla som ordförande och utöver dem vice ordförandena med uppdraget som bisyssla samt medlemmarna i den sektion som tidigare har behandlat ärendet som medlemmar. Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla och vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla ingår således alltid

båda två i den förstärkta sektionen. En av dem är ordförande för den förstärkta sektionen.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2008.

3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I 21 § i grundlagen föreskrivs om medborgarnas rättsskydd. Var och en har rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol som är behörig enligt lag. Grundlagen innehåller bestämmelser om domstolarna. Enligt dess 3 § 3 mom. utövas den dömande makten av oberoende domstolar, i högsta instans av högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen. De lagfästa besvärsnämnderna för social trygghet verkar på samma sätt som domstolar. Deras medlemmar sköter enligt lag sina uppgifter under domaransvar, och deras opartiskhet garanteras genom jävsreglerna för domare. Genom den förvaltningspraxis som tillämpats vid social- och hälsovårdsministeriet har man velat trygga kontinuiteten och en enhetlig rättspraxis inom de nämnder som är besvärinstanser liksom även säkerställa att ändringssökandenas rättsskydd tillgodoses inom lagstiftningen om nämnderna och när nämnder utses. De föreslagna ändringarna stärker rättsskyddet enligt 21 § i grundlagen när det gäller att söka ändring i frågor om social trygghet. Regeringen anser därför att den föreslagna lagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om besvärsnämnden för social trygghet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om besvärsnämnden för social trygghet (1299/2006) 4 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 §, 9 § 1 mom. och 11 § 1 mom. samt fogas till lagen en ny 10 a §, som följer:

4 §

Uppgifterna för ordförandena med uppdraget som huvudsyssla och hur de utnämns

Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla leder besvärsnämnden och svarar för verksamheten, övervakar att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden och svarar för besvärsnämndens förvaltningsärenden i enlighet med vad som närmare anges i arbetsordningen. De uppgifter som hör till vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla anges, utöver det som föreskrivs i 8 § 1 mom., i arbetsordningen.

7 §

Föredragande

Föredragandena ska ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst. En notarie i besvärsnämnden kan också vara föredragande, om han eller hon har för uppgiften lämplig högskoleexamen. I arbetsordningen bestäms närmare om föredragandenas uppgifter.

8 §

Besvärsnämndens avdelningar och sektioner

Besvärsnämnden är administrativt uppdelad på två avdelningar. Besvärsnämndens

ordförande med uppdraget som huvudsyssla leder den ena avdelningen och svarar för dess resultat. Vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla leder den andra avdelningen på motsvarande sätt.

I besvärsnämnden avgörs ärendena i sektioner. Rättskipningsärenden avgörs på föredragning i en sektion med fem eller tre medlemmar, i en sammansättning med en domare, i en förstärkt sektion eller i plenum. Övriga ärenden avgörs i förvaltningssektionen, om den inte har hänskjutit ärendet till ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller till vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla.

En medlem som är läkare ska delta i behandlingen av ärenden där avgörandet i väsentlig grad beror på medicinska aspekter.

9 §

Sektion med fem medlemmar

I en sektion med fem medlemmar är ordföranden eller en vice ordförande för besvärsnämnden ordförande och en lagfaren medlem, en medlem som är läkare och två medlemmar med kännedom om ändringssökandenas förhållanden medlemmar. Ett ärende behandlas i en sektion med fem medlemmar, om det gäller

1) rätt till sjukpension enligt folkpensionslagen (568/2007),

2) rätt till en förmån enligt lagen om handikappförmåner (570/2007) eller beloppet av en förmån enligt den lagen,

3) rätt till en förmån enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002),

4) rätt till sjukdagpenning enligt 8 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller till partiell sjukdagpenning enligt 8 kap. 11 § i den lagen,

5) rätt till rehabiliteringspenning, yrkesinriktad rehabilitering eller medicinsk rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),

6) ersättning för företagshälsovård eller ersättning för semesterkostnader enligt sjukförsäkringslagen,

7) huruvida någon omfattas av bosättningsbaserad social trygghet enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993), eller

8) undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut om en förmån som avses i 1—7 punkten eller återkrav av en sådan förmån.

10 a §

Ärenden som ska avgöras av en ordförande

Besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla, vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller en vice ordförande med uppdraget som bisyssla avgör på föredragning de besvärärenden som enbart gäller beloppet av en ersättning enligt

3 kap. 4 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen eller 3 kap. 5 § 1 mom. i den lagen. Samma förfarande tillämpas i fråga om besvär som återtas eller som lämnas utan prövning i enlighet med 51 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett ärende som avses i 1 mom. kan också behandlas i en sammansättning enligt 10 §.

11 §

Förstärkt sektion

Besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla, vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller en sektion kan förordna att ett ärende som behandlas i sektionen eller en fråga som hör till ärendet ska avgöras i en förstärkt sektion för att säkerställa en enhetlig tolkning. Den förstärkta sektionen består av ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla som ordförande och utöver dem vice ordförandena med uppdraget som bisyssla samt medlemmarna i den sektion som tidigare har behandlat ärendet som medlemmar.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2008. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 16 maj 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Paula Risikko*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om besvärsnämnden för social trygghet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2006 om besvärsnämnden för social trygghet (1299/2006) 4 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 §, 9 § 1 mom. och 11 § 1 mom. samt
fogas till lagen en ny 10 a §, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Uppgifterna för ordförandena med uppdraget som huvudsyssla och hur de utnämns

Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla leder besvärsnämnden och svarar för verksamheten, övervakar att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden och svarar för besvärsnämndens förvaltningsärenden i enlighet med vad som närmare föreskrivs i arbetsordningen. De uppgifter som hör till vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla anges i arbetsordningen.

7 §

Föredragande

Föredragandena skall ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst.

Föreslagen lydelse

4 §

Uppgifterna för ordförandena med uppdraget som huvudsyssla och hur de utnämns

Ordföranden med uppdraget som huvudsyssla leder besvärsnämnden och svarar för verksamheten, övervakar att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden och svarar för besvärsnämndens förvaltningsärenden i enlighet med vad som närmare *anges* i arbetsordningen. De uppgifter som hör till vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla *anges, utöver det som föreskrivs i 8 § 1 mom.,* i arbetsordningen.

7 §

Föredragande

Föredragandena ska ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst. *En notarie i besvärsnämnden kan också vara föredragande, om han eller hon har för uppgiften lämplig högskoleexamen. I arbetsordningen bestäms närmare om föredragandenas uppgifter.*

8 §

Sektioner

Besvärsnämnden är uppdelad på sektioner. Rättskipningsärenden avgörs på föredragning i en sektion med fem eller tre medlemmar, i en förstärkt sektion eller i plenum. Övriga ärenden avgörs i förvaltningssektionen, om den inte har hänskjutit ärendet till ordföranden med uppdraget som huvudsyssla.

När en sektion behandlar ett ärende där avgörandet i väsentlig grad beror på medicinska aspekter skall en medlem som är läkare delta i behandlingen av ärendet.

9 §

Sektion med fem medlemmar

I en sektion med fem medlemmar är ordföranden eller en vice ordförande för besvärsnämnden ordförande och en lagfaren medlem, en medlem som är läkare och två medlemmar med kännedom om ändringsökandenas förhållanden medlemmar. Ett ärende behandlas i en sektion med fem medlemmar, om det gäller

1) invaliditetspension eller vårdbidrag för pensionstagare enligt folkpensionslagen (347/1956),

2) en förmån enligt lagen om vårdbidrag för barn (444/1969),

3) en förmån enligt lagen om handikappbidrag (124/1988),

4) en förmån enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002),

5) en dagpenningförmån enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004),

8 §

Besvärsnämndens avdelningar och sektioner

Besvärsnämnden är administrativt uppdelad på två avdelningar. Besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla leder den ena avdelningen och svarar för dess resultat. Vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla leder den andra avdelningen på motsvarande sätt.

I besvärsnämnden avgörs ärendena i sektioner. Rättskipningsärenden avgörs på föredragning i en sektion med fem eller tre medlemmar, i en sammansättning med en domare, i en förstärkt sektion eller i plenum. Övriga ärenden avgörs i förvaltningssektionen, om den inte har hänskjutit ärendet till ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller till vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla.

En medlem som är läkare ska delta i behandlingen av ärenden där avgörandet i väsentlig grad beror på medicinska aspekter.

9 §

Sektion med fem medlemmar

I en sektion med fem medlemmar är ordföranden eller en vice ordförande för besvärsnämnden ordförande och en lagfaren medlem, en medlem som är läkare och två medlemmar med kännedom om ändringsökandenas förhållanden medlemmar. Ett ärende behandlas i en sektion med fem medlemmar, om det gäller

1) rätt till sjukpension enligt folkpensionslagen (568/2007),

2) rätt till en förmån enligt lagen om handikappförmåner (570/2007) eller beloppet av en förmån enligt den lagen,

3) rätt till en förmån enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002),

4) rätt till sjukdagpenning enligt 8 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller till partiell sjukdagpenning enligt 8 kap. 11 § i den lagen,

Gällande lydelse

6) rehabiliteringspenning, yrkesinriktad rehabilitering eller medicinsk rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),

7) ersättning för företagshälsovård eller ersättning för semesterkostnader enligt sjukförsäkringslagen, eller

8) huruvida någon omfattas av bosättningsbaserad social trygghet enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).

Föreslagen lydelse

5) rätt till rehabiliteringspenning, yrkesinriktad rehabilitering eller medicinsk rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),

6) ersättning för företagshälsovård eller ersättning för semesterkostnader enligt sjukförsäkringslagen,

7) huruvida någon omfattas av bosättningsbaserad social trygghet enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993), eller

8) *undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut om en förmån som avses i 1—7 punkten eller återkrav av en sådan förmån.*

10 a §

Ärenden som ska avgöras av en ordförande

Besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla, vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller en vice ordförande med uppdraget som bisyssla avgör på föredragning de besvärärenden som enbart gäller beloppet av en ersättning enligt 3 kap. 4 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen eller 3 kap. 5 § 1 mom. i den lagen. Samma förfarande tillämpas i fråga om besvär som återtas eller som lämnas utan prövning i enlighet med 51 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett ärende som avses i 1 mom. kan också behandlas i en sammansättning enligt 10 §.

11 §

Förstärkt sektion

Ordföranden eller en vice ordförande för besvärsnämnden eller en sektion kan förordna att ett ärende som behandlas i sektionen eller en fråga som hör till ärendet skall avgöras i en förstärkt sektion för att säkerställa en enhetlig tolkning. Den förstärka sektionen består av ordföranden eller vice ordföranden för besvärsnämnden som ordförande och vice ordförandena med uppdraget som bisyssla samt medlemmarna i

11 §

Förstärkt sektion

Besvärsnämndens ordförande med uppdraget som huvudsyssla, vice ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller en sektion kan förordna att ett ärende som behandlas i sektionen eller en fråga som hör till ärendet ska avgöras i en förstärkt sektion för att säkerställa en enhetlig tolkning. Den förstärkta sektionen består av ordföranden med uppdraget som huvudsyssla eller vice ordföranden med uppdraget som

Gällande lydelse

den sektion som tidigare har behandlat ärendet som medlemmar.

Föreslagen lydelse

huvudsyssla som ordförande och utöver dem vice ordförandena med uppdraget som bisyssla samt medlemmarna i den sektion som tidigare har behandlat ärendet som medlemmar.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
